

Εβραϊκές Ταυτότητες (Προπτυχιακό Σεμινάριο)

Μάθημα 5: Αντισημιτισμός και εθνικισμός μέσα στο ελληνικό έθνος-κράτος. Η Θεσσαλονίκη ως περίπτωση μελέτης II: Συζήτηση για την 1η γραπτή εργασία

Βασιλική Γιακουμάκη

Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
Ακαδημαϊκό Έτος 2013-2014
Χειμερινό Εξάμηνο

Σεμινάριο: **Εβραϊκές Ταυτότητες**

Διδάσκουσα: Βασιλική Γιακουμάκη

yiakoumaki@uth.gr

τηλ. 24210-74532, γραφ. 11 (5^{ος} όροφος)

Παρασκευή 12-3

Hotel room in Jaffa © Vassiliki Yiakoumaki

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΘΝΟΣ-ΚΡΑΤΟΣ:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ/ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΠΟΒΡΑΘΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Πώς (ετερο- και αυτο-) ορίζεται η «εβραϊκή» ταυτότητα μέσα στην αυτοκρατορία και πώς μέσα στο νέο κράτος

- ▶ Θεσσαλονίκη, μια εβραϊκή πόλη

Αντιεβραϊσμός-Αντισημιτισμός:

- ▶ Περί στερεοτύπων
- ▶ Η θέση του ορθόδοξου χριστιανικού κόσμου

4^η και 5^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Αντισημιτισμός και εθνικισμός μέσα στο ελληνικό έθνος-κράτος. Η Θεσσαλονίκη ως περίπτωση μελέτης

Παρουσιάσεις:

- **Μαργαρίτης, Γιώργος** 2005. «Ελληνικός Αντισημιτισμός: Μια περιήγηση, 1821, 1891, 1931». Στο: *Ανεπιθύμητοι Συμπατριώτες: Στοιχεία για την Καταστροφή των Μειονοτήτων της Ελλάδας. Εβραίοι, Τσάμηδες*. Αθήνα: Βιβλιόραμα, σελ. 27-47
- **Αμπατζοπούλου, Φραγκίσκη** 1998. *Ο Άλλος εν διωγμώ. Η εικόνα του Εβραίου στη λογοτεχνία. Ζητήματα ιστορίας και μυθοπλασίας*. Αθήνα: Θεμέλιο, κεφ. 1, 6
- **Μαργαρίτης, Γιώργος** 2005. «Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία και το Ολοκαύτωμα». Στο: *Ανεπιθύμητοι Συμπατριώτες: Στοιχεία για την Καταστροφή των Μειονοτήτων της Ελλάδας. Εβραίοι, Τσάμηδες*. Αθήνα: Βιβλιόραμα, σελ. 91-132
- **Mazower, Mark** 2006. *Θεσσαλονίκη, Πόλη των Φαντασμάτων: Χριστιανοί, Μουσουλμάνοι και Εβραίοι, 1430-1950*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, κεφ. 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21
- **Fleming, K.E.** 2009. *Ιστορία των Ελλήνων Εβραίων*. Αθήνα: Οδυσσέας, κεφ. 4, 5
- **Μόλχο, Ρένα** 2006. *Οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης 1856-1919: Μια Ιδιαίτερη Κοινότητα*. Αθήνα: Θεμέλιο. Μέρος 2^ο, «Εκπαιδευτική Υποδομή και Ιδεολογική Διαμόρφωση» (επιλεκτικά)

Ανάθεση της 1^{ης} γραπτής εργασίας

Το 19^ο αι, μέσα στη διαδικασία διάλυσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αναδύονται νέα έθνη-κράτη. Ένα από αυτά είναι η Ελλάδα, η οποία μόλις στις αρχές του 20^{ου} αρχίζει να αποκτά τη σύγχρονη μορφή της και, μέσα σε αυτή τη διαδικασία, να έχει και ένα πληθυσμό με εβραϊκή ταυτότητα.

Παρακολουθώντας τη μετάβαση από την αυτοκρατορία προς το έθνος-κράτος, πώς βλέπετε να αλλάζει η θέση του Εβραίου μέσα στην κοινωνία που ζει, και άρα με τι διαφορετικούς τρόπους ορίζεται η εβραϊκότητα στην κάθε περίπτωση;

Ανοίξτε ένα παράθυρο στην κάθε εποχή (αυτοκρατορία versus έθνος-κράτος) και δώστε μια ανθρωπολογική εικόνα αυτής της μετάβασης (άρα εξετάζοντας το πριν και το μετά) μέσα από θέματα όπως η εκπαίδευση, η αγορά και η οικονομία, τα δικαιώματα του πολίτη, το εργατικό κίνημα, οι σχέσεις των φύλων, η ταξική ιεραρχία, η θρησκεία, η καθημερινή ζωή, οι κοινωνικότητες των ανθρώπων (π.χ. διασκέδαση), και ό,τι άλλο θέμα σας προκύψει

Έλληνες Εβραίοι-Lower East Side, Manhattan, New York
© Jewish Ledger

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.